

Ủy hội sông Mê Công quốc tế

Thủ tục Duy trì Dòng chảy trên Dòng chính

NỘI DUNG

Mở đầu

1. Định nghĩa

2. Mục tiêu

3. Nguyên tắc

4. Phạm vi

5. Duy trì Dòng chảy trên Dòng chính

5.1 Dòng chảy được duy trì

5.2. Các trạm thủy văn

5.3 Chuẩn bị, Rà soát và Chính sửa Hướng dẫn Kỹ thuật

6. Cơ chế thực hiện

6.1 Hội đồng Ủy hội sông Mê Công quốc tế

6.2 Ủy ban Liên hợp Ủy hội sông Mê Công quốc tế

6.3 Ban Thư ký Ủy hội sông Mê Công quốc tế

6.4 Ủy ban sông Mê Công Quốc gia

7. Điều khoản cuối cùng

7.1 Điều chỉnh hoặc Sửa đổi

7.2 Hiệu lực thi hành

Ủy hội sông Mê Công quốc tế

Thủ tục Duy trì Dòng chảy trên Dòng chính

Mở đầu

Khẳng định lại cam kết chính trị tiếp tục hợp tác và thúc đẩy việc sử dụng và phát triển tài nguyên nước và các tài nguyên liên quan và bảo vệ môi trường của Lưu vực sông Mê Công trên tinh thần xây dựng và cùng có lợi được nêu tại Hiệp định Hợp tác Phát triển Bền vững Lưu vực sông Mê Công, ký tại Chiềng Rai, Thái Lan ngày 5 tháng 4 năm 1995, dưới đây gọi tắt là “Hiệp định Mê Công”;

Căn cứ Nghị quyết Hội đồng Ủy hội sông Mê Công quốc tế ngày 18 tháng 10 năm 1999 về Chương trình Sử dụng Nước, và quyết định của Ủy ban Liên hợp Ủy hội sông Mê Công quốc tế tháng 12 năm 2003 về việc thành lập Nhóm Soạn thảo Quy chế 5 để dự thảo Quy chế Duy trì Dòng chảy trên Dòng chính, được đổi thành Thủ tục Duy trì Dòng chảy trên Dòng chính tại Phiên họp Hội đồng lần thứ 11 tổ chức tháng 12 năm 2004, dưới đây gọi tắt là “Thủ tục”;

Nhận thức được sự biến động tự nhiên về thủy văn, các thay đổi và phát triển trong lưu vực theo thời gian và không gian;

Nhận thức được cách tiếp cận toàn diện và có tính thích ứng trong xây dựng Thủ tục này, là một phần của Quy chế sử dụng nước và chuyển nước ra ngoài Lưu vực được quy định tại Điều 26 của Hiệp định Mê Công;

Nhận thức không thể phát triển bền vững tài nguyên nước và các tài nguyên liên quan và bảo vệ môi trường của Lưu vực sông Mê Công nếu như dòng chảy sông Mê Công cùng các yếu tố liên quan khác không được duy trì một cách thích đáng;

Do vậy chúng tôi phê chuẩn Thủ tục Duy trì Dòng chảy trên Dòng chính như sau:

1. Định nghĩa

Các định nghĩa cơ bản có liên quan trích từ Hiệp định Mê Công:

- **Dòng chảy tự nhiên hàng tháng nhỏ nhất chấp nhận được:** là dòng chảy tự nhiên hàng tháng nhỏ nhất chấp nhận được trong từng tháng mùa khô.
- **Dòng chảy ngược tự nhiên chấp nhận được:** Là mức dòng chảy mùa mưa trên sông Mê Công tại Kratie để có dòng chảy ngược trên sông Tonle Sap đạt tới mức tối ưu được thoả thuận của Biển Hồ.

Các giải thích kỹ thuật sẽ được làm rõ tại Hướng dẫn Kỹ thuật do Ủy ban Liên hợp xác lập.

2. Mục tiêu

Mục tiêu của Thủ tục này là đưa ra một khung thực hiện gồm hướng dẫn kỹ thuật, cơ chế thực hiện, chỉ dẫn và thông tin để Ủy hội sông Mê Công quốc tế và các Quốc gia thành viên duy trì và quản lý dòng chảy dòng chính sông Mê Công theo quy định tại các Điều 6 và 26 của Hiệp định Mê Công.

3. Nguyên tắc

Ngoài các nguyên tắc quy định trong Hiệp định Mê Công, Thủ tục này tuân thủ các nguyên tắc sau:

- Thực tiễn;
- Công khai;
- Tiết kiệm; và
- Có đi có lại¹.

4. Phạm vi

Thủ tục này được áp dụng cho lấy và xả nước, hoặc các hoạt động thường xuyên khác của các Quốc gia thành viên có thể gây tác động đáng kể lên dòng chảy dòng chính trong mùa mưa và mùa khô được quy định tại Điều 6 của Hiệp định Mê Công.

5. Duy trì Dòng chảy trên Dòng chính

5.1 Dòng chảy được duy trì

Trừ trường hợp có hạn và/hoặc lũ lịch sử, Thủ tục này áp dụng trong hợp tác duy trì dòng chảy trên dòng chính tại các trạm được chọn:

5.1.1 Không nhỏ hơn dòng chảy tự nhiên tháng nhỏ nhất chấp nhận được trong từng tháng mùa khô theo Điều 6A.

5.1.2 Đảm bảo dòng chảy ngược tự nhiên chấp nhận được trên sông Tonle Sap trong mùa mưa theo Điều 6B; và

5.1.3 Đảm bảo đỉnh lũ trung bình ngày không lớn hơn lưu lượng lũ tự nhiên trung bình trong mùa lũ do việc xả nước có chủ định từ các hoạt động của con người gây ra quy định tại Điều 6C.

¹ Theo nghĩa “song phương” với hàm ý từng Quốc gia đối xử với nhau với một cách tích cực và mong muốn được đối xử tương ứng.

Dòng chảy được duy trì tại các vị trí xác định như quy định tại các điểm 5.1.1, 5.1.2 và 5.1.3 được nêu trong một tài liệu riêng có tên là Hướng dẫn Kỹ thuật do Ủy ban Liên hợp xác lập và thông qua.

5.2 Các trạm thủy văn

Các tiêu chuẩn để lựa chọn các trạm thủy văn ban đầu và danh sách các vị trí để thực hiện Thủ tục này nêu tại Hướng dẫn Kỹ thuật do Ủy ban Liên hợp xác lập.

5.3 Chuẩn bị, Rà soát và Sửa đổi Hướng dẫn Kỹ thuật

Ủy ban Liên hợp sẽ định kỳ chuẩn bị, rà soát và sửa đổi Hướng dẫn Kỹ thuật theo các mục tiêu và nguyên tắc của Thủ tục này.

6. Cơ chế thực hiện

Việc thực hiện Thủ tục này đòi hỏi sự tham gia tích cực của Hội đồng, Ủy ban Liên hợp và Ban Thư ký Ủy hội sông Mê Công quốc tế và các Ủy ban sông Mê Công Quốc gia với các vai trò, chức năng, nhiệm vụ và trách nhiệm như sau:

6.1 Hội đồng Ủy hội sông Mê Công quốc tế

Chức năng của Hội đồng theo Thủ tục này phù hợp với các quy định tại Hiệp định Mê Công 1995, Quy chế Hoạt động của Hội đồng và các thủ tục liên quan khác.

6.2 Ủy ban Liên hợp Ủy hội sông Mê Công quốc tế

Ngoài các quy định nêu tại Hiệp định Mê Công và Quy chế Hoạt động của Ủy ban Liên hợp và các quy chế và thủ tục liên quan khác đã được Hội đồng phê chuẩn, chức năng/vai trò/trách nhiệm của Ủy ban Liên hợp đối với Thủ tục này bao gồm các nội dung chính như sau:

6.2.1 Xác lập vị trí các trạm thủy văn và xác định và duy trì các yêu cầu về mức dòng chảy tại mỗi trạm trên dòng chính sông Mê Công đáp ứng các yêu cầu của Điều 6 và tuân thủ các nguyên tắc và mục tiêu của Thủ tục này và Hướng dẫn Kỹ thuật do Ủy ban Liên hợp chuẩn bị;

6.2.2 Có biện pháp thích hợp trong trường hợp có hạn và/hoặc lũ nghiêm trọng;

6.2.3 Phối hợp với tất cả các Ủy ban sông Mê Công Quốc gia để thực hiện hiệu quả Thủ tục này; và

6.2.4 Thông qua Hướng dẫn Kỹ thuật để thực hiện Thủ tục này và các điều chỉnh hoặc sửa đổi nếu cần.

Ủy ban Liên hợp có thể giao toàn bộ hoặc một số trách nhiệm cho một bộ phận kỹ thuật, là nhóm công tác thường xuyên do Ủy hội sông Mê Công quốc tế lập.

6.3 Ban Thư ký Ủy hội sông Mê Công quốc tế

Ngoài các chức năng, nhiệm vụ và trách nhiệm quy định tại Hiệp định Mê Công và được Hội đồng và Ủy ban Liên hợp giao và được nêu tại các quy chế và thủ tục liên quan khác, vai trò và trách nhiệm của Ban Thư ký trong thực hiện Thủ tục này bao gồm các nội dung chính như sau:

6.3.1 Trợ giúp về mặt kỹ thuật và hành chính cho Ủy ban Liên hợp và bộ phận kỹ thuật trong việc đánh giá dòng chảy và kiến nghị các phương án dòng chảy chấp nhận được tại các vị trí cụ thể trên dòng chính sông Mê Công. Ban Thư ký sẽ duy trì Hệ thống Thông tin của Ủy hội sông Mê Công quốc tế (MRC-IS) và cập nhật Khung Hỗ trợ ra Quyết định (DSF), bao gồm cả chuẩn bị thời gian biểu để cập nhật, nâng cấp và sử dụng, như một công cụ then chốt để hỗ trợ cho việc đánh giá dòng chảy theo yêu cầu của Thủ tục này;

6.3.2 Hỗ trợ Ủy ban Liên hợp và bộ phận kỹ thuật bằng các hoạt động điều phối, công tác hậu cần, phân tích và đánh giá về kỹ thuật, chuẩn bị các báo cáo cần thiết, bao gồm báo cáo hàng năm lên Ủy ban Liên hợp về tình hình duy trì dòng chảy trên dòng chính và cung cấp kịp thời các tài liệu thích hợp phục vụ việc thảo luận; và

6.3.3 Hỗ trợ cho quá trình giải quyết vấn đề và đi đến đồng thuận nhằm đảm bảo các đánh giá và khuyến nghị kỹ thuật được thực hiện thành công và tiết kiệm.

6.4 Ủy ban sông Mê Công Quốc gia

Các chức năng, vai trò và trách nhiệm của Ủy ban sông Mê Công Quốc gia thông qua sự chỉ đạo của các Ủy viên Hội đồng và Ủy ban Liên hợp nước mình và theo các điều khoản khác nhau của Hiệp định Mê Công và các quy chế và thủ tục liên quan bao gồm các nội dung chính như sau:

6.4.1 Thông báo cho các bộ, ngành, địa phương và các bên liên quan về Thủ tục này để đảm bảo việc thực hiện hiệu quả;

6.4.2 Đảm bảo việc theo dõi, thu thập số liệu và báo cáo theo yêu cầu để thực hiện Thủ tục này và chuyển số liệu từ các trạm được chọn đến Ban Thư ký;

6.4.3 Chịu trách nhiệm về hợp tác với Ban Thư ký trong thiết lập, duy trì và vận hành các trạm thủy văn được chọn tại từng Quốc gia thành viên;

6.4.4 Thông báo cho các bộ, ngành, chính quyền địa phương và các bên tham gia liên quan về các kế hoạch, các chương trình và các hoạt động nhằm hỗ trợ cho việc duy trì các mức dòng chảy yêu cầu, các điều kiện vận hành cụ thể và quản lý theo mùa, và sự cần thiết về duy trì các yêu cầu dòng chảy như nêu tại Thủ tục này; và

6.4.5 Hỗ trợ Ban Thư ký trong chuẩn bị Báo cáo hàng năm về Duy trì Dòng chảy trên Dòng chính thông qua việc cung cấp các thông tin cần thiết.

7. Điều khoản cuối cùng

7.1 Điều chỉnh hoặc Sửa đổi

Mọi điều chỉnh hoặc sửa đổi của Thủ tục này phải được Ủy ban Liên hợp trình Hội đồng phê chuẩn.

7.2 Hiệu lực thi hành

Thủ tục này sẽ có hiệu lực trong các quốc gia thành viên kể từ ngày Hội đồng Ủy hội sông Mê Công quốc tế phê chuẩn.

Hội đồng Ủy hội sông Mê Công quốc tế phê chuẩn ngày 22 tháng 6 năm 2006 tại Thành phố Hồ Chí Minh, Việt Nam.

Ngài Lim Kean Hor

Ủy viên Hội đồng Ủy hội sông Mê Công quốc tế của Vương quốc Campuchia

Ngài Somphong Mongkhonvilay

Ủy viên Hội đồng Ủy hội sông Mê Công quốc tế của Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào

Ngài Yongyut Tiypairat

Ủy viên Hội đồng Ủy hội sông Mê Công quốc tế của Vương quốc Thái Lan

Ngài Tiến sĩ Cao Đức Phát

Ủy viên Hội đồng Ủy hội sông Mê Công quốc tế của Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam